

Jednání ve sporném řízení

Abstrakt

Rigorózní práce pojednává o jednání, jakožto klíčové fázi sporného řízení, při níž předseda senátu za součinnosti s účastníky provádí dokazování a činí jiná vhodná opatření za účelem úplného a spravedlivého projednání věci bez zbytečných průtahů v řízení. Cílem rigorózní práce je zejména popsat průběh jednání ve sporném řízení, jakož i zanalyzovat jeho právní úpravu zakotvenou v ustanovení § 115 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Vlastní text rigorózní práce je pro přehlednost rozdělen do pěti částí označených písmeny A až E, které obsahují celkem 11 kapitol. Nejprve jsou v části A vymezeny základní pojmy. Na samém začátku je vymezen pojem „sporné řízení“, jsou představeni jeho účastníci stojící v kontradiktorním postavení, vymezena jejich procesní iniciativa, jakož i samotná funkce sporného řízení. Následně je vymezen klíčový pojem „jednání“ a jeho účel. Část B je věnována základním principům civilního procesu, a to zejména principu kontradiktornosti, dle něhož mají účastníci v řízení právo vyjádřit se ke všem skutečnostem a k veškerým důkazům; principu veřejnosti, díky kterému je zaručena ochrana účastníků před tzv. kabinetní justicí; principu ústnosti, dle kterého je rozhodující to, co bylo soudu sděleno ústně při jednání; jakož i principu přimosti, který se stejně jako poslední dva zmíněné principy, uplatní v řízení pouze při jednání. V části C, kterou lze označit za stěžejní část této práce, je obsažena právní úprava projednání věci samé. Nejprve je stručně popsáno projednání věci samé bez nařízení jednání, následně je kladen důraz na projednání věci samé při jednání. Průběh jednání je popsán od jeho nařízení až do veřejného vyhlášení rozhodnutí, přičemž pozornost je věnována jak zahájení a řízení jednání ze strany soudu, tak i procesním právům a povinnostem účastníků. Akcentována je povinnost soudu rozhodnout bez zbytečných průtahů v řízení, jakož i jeho povinnost poskytovat účastníkům potřebná procesní poučení a postupovat při jednání v souladu s principem předvídatelnosti. Pozornost je však věnována i účastníkům, kteří by měli na řízení aktivně participovat a v souladu s principem *vigilantibus iura scripta sunt* řádně plnit své procesní povinnosti. V části D je představena právní úprava jednání v zahraničí, a to konkrétně právní úprava obsažená ve slovenském zákoně č. 160/2015 Z. z., civilný sporový poriadok, ve znění pozdějších předpisů. V závěrečné části E je ponechán prostor zhodnocení tuzemské právní úpravy a úvahám nad budoucí právní úpravou, jež je obsažena ve věcném záměru civilního řádu soudního.

Klíčová slova: sporné řízení, jednání, základní principy civilního procesu